Virgül 27 Eylül #2 2019-09-27 19:03:30

Cal Newport'un *So Good They Cannot Ignore You* kitabını dinledim. Blogunda anlattıklarını biraz daha çeşitlendirip anlatmış, zaten bildiğimiz konular, büyük ölçüde.

20-30 yıldır takip ettiğim bir *tutku akımı* var, başarılı olmanın yolunun tutku olduğunu söyleyen. Bir işi tutkuyla yaparsan, o işte başarılı olursun ve bu sayede özgür ve rahat yaşarsın... diye giden bir iddia.

Tutku ekonomi içinde pek anlamlı değil, işini tutkuyla yapan bir yazılımcı eğer yazdığı programın hatalarını düzeltmek gibi sıkıcı taraflarını takip etmekten hoşlanmıyorsa, sonunda bu programının alıcısı az olacaktır. Tutku tek başına insanı başarılı yapmaz diyor Newport, bir konuda çok tutkulu olmak, o konuda başarılı olacağınız anlamına gelmez. Çok istiyor olmanın sizi iyi bir grafik tasarımcı yapmayacağı, iyi bir ekonomist olmanın yolunun rüyasında iktisadi modeller görmekten geçmediğini anlatıyor.

Bunun yerine insanların talep edeceği ve kendinizi *vazgeçilmez* veya *zor vazgeçilir* hale getirecek yeteneklerinizi geliştirmelisiniz. Bir *kariyer sermayesi* yapmadan, yaptığınız işin başını sonunu, gelirini giderini anlamadan, insanların para ödeyebileceği hizmetler sunmadan kendinizi *özgürlüğe* bırakmak pek de iyi bir fikir değil, diyor.

Makul tabii. Çok romantik hayaller kuruyor insanlar. Dün bir yerden pideli köfte söyledim. Sahibi kendisi getirdi. *Yarın son günüm bu işte* dedi, *devrettim*. Yiyecek içecek işinde temel kriterim damak tadı olduğu ve *işini iyi yapmanın* kendini en çok gösteren sektörünün bu olduğunu düşündüğüm için şaşırdım. *Neden? Bir yıldır kâra geçemedik abi* dedi, *ekonomi çok kötü, vergiler ağır, toparlamak çok zor.* 

Maaşlı çalışan herkesin hayatında *bir kafe açmak* gibi bir şey var herhalde ama bunun herkes için kolay bir iş olmadığını, bir yere gidip iki saat oturup, sonunda elli-yüz neyse bir miktar para verip kalkmanın getirdiği tecrübenin, insanların gelip para ödeyeceği bir yer inşa etmekten çok farklı olduğunu ve *tutkunun* burada pek de faydalı bir rehber olmadığını ben de düşünüyorum. İnsanlara *yeterince isterseniz gerçek olur* diye bir yalan söylemenin, söyleyen için faydaları çok. Bir şeyleri başarmış insanların geriye bakıp *bunu çok istemiştim* dediğinden de *delil* buluyorlar. Tabii ki çok istemiştin ama başarılı olmanın amilleri arasında yıllarca bir konuda emek vermiş olmak, doğru insanları tanımak, doğru zamanda harekete geçmek ve şansın etkisi eminim *tutkudan* daha mühimdir.

Motivasyon ve arzunun değerini küçümsüyor değilim, bunlar adım atmak için, çalışmak için gerekli gücü veriyor, tabii ki ve yine de *sıkıcı* taraflarını kabul edip, baş edemiyorsanız, hiçbir işin sırf tutku ve sevgiyle başarılmayacağını da düşünüyorum. Sıkılmamayı öğrenmek belki de daha iyidir.